

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ «ΤΥΠΟΣ»,

ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ «ΤΥΠΟΣ»,

Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει να διευθύνονται:

« ΕΤΑΙΡΙΑΝ «ΤΥΠΟΣ» Σοφοκλέους, 3, ΑΘΗΝΑΣ »

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Γιά τὸ Ἑσωτερικὸ δρ. 20 τὸ χρόνο.

» 10 τὸ ἑξάμηνο.

» 5 τὸ τρίμηνο.

Γιά τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. 25 τὸ χρόνο.

» 15 τὸ ἑξάμηνο.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΕΝΑΣ χρόνος ἔκλεισε μὲ τὸ περασμένο φύλλο μας, ὁ δέκατος ἔχτος χρόνος τῆς ζωῆς τοῦ «Νουμά» κι ὁ πρῶτος χρόνος ἀπὸ τότε ποὺ ξαναζωντάνεψε. Γιατὶ μνηστὴς ἀληθινὸ ξαναζωντάνεμα τοῦ «Νουμά» κι ὄχι ἀπλῶς ἐξακολούθηση τῆς ἐκδόσεώς του, τὸ φύλλο ποὺ ὕστερ' ἀπὸ ἐνάμιση χρόνο διακοπὴ βγήκε στὶς 15 τοῦ Δεκεμβρίου 1918, ὄχι γιατί τὸ θέλησε ὁ ἰδρυτὴς του, οὔτε γιατί τὸ θέλησαν οἱ διάφοροι περιώνυμοι καὶ ἀνώνυμοι δημοτικιστὲς, ἀλλὰ γιατί τὸ θέλησε ἕνας μοναχὰ ἀνθρώπος, ποὺ δὲν εἶχε καμιά σέση μὲ τὸν ἀγῶνα μας, ποὺ δὲν ἀναφέρθηκε ποτὲ τὸνομά του μέσα στοὺς δεκαπέντε τόμους τοῦ «Νουμά», ποὺ τόσα καὶ τόσα ὀνόματα παραξίαν ἀναφερθῆκανε καὶ λιβανιστήκανε, ποὺ τὸν ἔβαρε μοναχὰ γιὰ ἕνα δημοσιογράφου ἱκανὸ καὶ γιὰ ἕνα νέο ποὺ τοῦ φλόγιζε τὰ στήθεια ἡ ἀγάπη πρὸς τὴ τέχνη κι' ἡ ὁρμὴ πρὸς τὴ δράση καὶ πρὸς τὴ ζωὴ. Ἡ ἀπογοήτευση ποὺ καταπλημμύριζε τὴν ψυχὴ μας ἀπὸ ἕνα δεκαπεντάχρονο κι ἀγνώμονα ἀγῶνα, δειχτήκε ὀλοφάνερα σὲ τοῦτα τὰ πικρὰ λόγια ποὺ βρίσκονται μέσα στὸ πρῶτο ἄρθρο ποὺ γράψαμε ὕστερα ἀπὸ τὴ διακοπὴ. Γράφαμε τότε: «Ὁ ἐκδότης τοῦ «Νουμά» ἀηδιασμένος πιά ἀπὸ τὴν ἄγρια, ἴπουλη καὶ συστηματικὴ ἀντίδραση ποὺ βροῖσε σὲ κάθε βῆμα του, ὄχι ἀπὸ τοὺς ἀντίθετους, μὰ ἀπὸ τοὺς δικούς του, ποὺ κατὰ τὰ ἐννέα δέκατα ὁ ἴδιος τοὺς δημιούργησε καὶ σὰν εἰδωλα τοὺς ἐστήσε καὶ νύχτα-μέρα τοὺς λιβάνιζε, ἀηδιασμένος ἀπὸ τὴν ἀντίδραση αὐτῶν τῶν παρ' ἑνὸς ἀνθρώπων, ποὺ ὁ καθένας τοὺς γιὰ τὰ προσωπικά του μοναχὰ νοιαζότανε καὶ θυσιάε γι' αὐτὰ τὸ ζήτημα τὸ γενικὸ, πέταξε τὸ «Νουμά» ἀπὸ πάνω του σὰν ἕνα βάρος περιττὸ, σὰν ἕνα πελώριο βουνὸ ποὺ τοῦ πλάκωνε δεκαπέντε χρόνια τὰ στήθεια καὶ δὲν τὸν ἄφηνε νάνασάνει λεύτερα».

ΦΑΝΕΡΩΝΑΝ τὰ λόγια αὐτὰ τὸν πόνο ἐνὸς ἀνθρώπου ποὺ ἀφιέρωσε τὴ ζωὴ του καὶ τὴν

ἐργασία του σ' ἕναν ἀγῶνα, παραμερίζοντας ἀδιάκοπα γιὰ νὰ περνοῦν οἱ ἄλλοι καὶ σκύβοντας γιὰ νὰ πατοῦν ἀπάνω του καὶ ν' ἀνυψῶνουντ' ἀιόφοροι σαλτιμπάγγοι τῆς Ἰδέας, σὰν εἶδε στὸ τέλος μὲ φρίκη τὴν ἀγνωμοσύνη νὰ φουντώνει ὀλόγυρά του καὶ νὰ τὸν πνίγει καὶ σὰν εἶδε ἀκόμα τὴν ἄγρια ἐγκατάλειψη νὰ στεφανώνει τοὺς ἀγῶνες καὶ τίς θυσίες του. Τὰ λόγ' αὐτὰ βαρὺ καὶ πικρὰ, ἦταν ἀπαραίτητο νὰ μποῦνε μπροστὰ μπροστὰ στὸ φύλλο ποὺ βγήκε ὕστερ' ἀπὸ τὴ διακοπὴ.

**

ΣΗΜΕΡΑ, ὕστερ' ἀπὸ ἀλάκερη χρονιά, ποὺ τὴν περάσαμε, Διευθυντὴς, συνεργάτες κι' ἐκδότες, μὲ ἀγάπη, μὲ γαλήνη καὶ μὲ ἀδερφικὴ συνεργασία, σήμερα βλέποντας στὸν «πῖνακα τῶν περιεχομένων» τὸν ὄγκο καὶ τὴ φιλολογικὴ βαρὺτητα τῆς δουλειᾶς, ἀναθυμιάμαστε σὰν ἱστορικὰ πιά τὰ περσινὰ πικρὰ λόγια καὶ στὴ θέση τοὺς βάζουμε λόγια γλυκὰ, λόγια εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης. Καὶ μιὰ ἐξήγησι μᾶς ἐπιβάλλεται σήμερα, γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ «Νουμά» καὶ τοῦ Δημοτικιστικοῦ ἀγῶνα. Ὄταν ὁ κ. Κίμων Θεοδωρόπουλος ἴδρυνε τὴ μεγάλη ἐκδοτικὴ ἐταιρεία «Τύπος», μὲ κάλεσε καὶ μοῦ εἶπε:

— Πρέπει νὰ ξαναβγῇ ὁ «Νουμάς» καὶ νὰ ξαναβγῇ μὲ ἀνεση πιά, δίχως νάχεις σκοτούρες καὶ τρεχάματα οὔτε γιὰ τυπογραφεῖο, οὔτε γιὰ χαρτί, οὔτε γιὰ διεκπεραίωση, οὔτε γιὰ τίποτε. Ἐσὺ θὰ φροντίζεις μόνο νὰ γράφεται ὁ «Νουμάς» ὅπως θέλεις ἐσὺ, χωρὶς καμιά ἐπέμβαση δική μου στὸ ζήτημα τῆς ὕλης καὶ τῆς πορείας του.

Κι ἔτσι ἔγινε. Ὁ «Τύπος» δὲ λογάρισε ἔξοδα, δὲ λογάρισε κόπους, οὔτε ζημιὲς ἀκόμα λογάρισε, μοῦδωσε ὅλα τὰ μέσα ποὺ τοῦ ζήτησα, κι' ἔτσι ὁ δέκατος ἔχτος τόμος τοῦ «Νουμά», ὁ περσινός, παρουσιάζει τὴν ἐπιβλητικότητά σὲ ποσότητα καὶ σὲ ποιότητα.

ΜΑ καὶ ἡ κυκλοφορία τοῦ φύλλου αὐξήσε σημαντικὰ, γιατί ὁ «Νουμάς» καὶ σὲ τοῦτο τὸ ζήτημα βοήθεε τὸν ἀνθρώπο του. Ὁ συνέταιρος τοῦ κ. Κίμων Θεοδωρόπουλου, ὁ ἀκούρατος καὶ ἀφοσιωμένος σύντροφός μου στὴ δημοτικιστικὴ ἰδεολογία νέος κ. Χρυσόστομος Γανιάρης, πῆρε πάνω του τὴ διαχείριση τοῦ «Νουμά» μὲ τὴν ἀγάπην καὶ μὲ τόσο ζήλο, ὥστε σὲ λίγο σχετικὰ χρονικὸ διάστημα τὰ κατάρφερε νὰ ὑπερτριπλασιάσει τὴν κυκλοφορία του σὲ συνδρομητὲς καὶ σὲ ἀναγνώστες καὶ δὲν κουράζεται νὰ ἐργάζεται ἀδιάκοπα γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ, μ' ἕνα εὐγενικὸ ὄνειρο, ὅχι νὰ κερδίσει χρήματα ἀπὸ τὸ «Νουμά», ἀλλὰ νὰ τὸν καταστήσει «αὐτάρκη» καὶ νὰ τὸν ἐκδόσει σ' ὅλο τὸν Ἑλληνισμό.

ΑΥΤΟΣ εἶνε ὁ χρονιάτικος ἀπολογισμὸς μας. Τὸν ἀπολογισμὸ τῆς ἐργασίας μας σὰς τὸν δίνουν εὐγνωστότατα τὰ περιεχόμενα τῆς περσινῆς χρονιάς, ποὺ κυκλοφοροῦνε μὲ τὸ σημερινὸ μας φύλλο.

Ἴτανε ὁ ἀγῶνας μας μεγάλος; ἡ Ἑλλάδα εἶνα ὀνομα γλυκὴ καὶ δοξασμένο· μὰ ἐνῶ λέγανε οἱ ἄλλοι πὼς ἡ Ἑλλάδα ἔχει μόνο παρελθόν, ἐμεῖς λέγαμε πὼς ἔχει μέλλον. Τέτοιος ὁ πόλεμός μας.

Ψυχάρης